

vastused

1. „Veeõitseng“ on sinivetikate/ planktonvetikate massiline paljunemine veekogus. **1 punkt**
2. B **1 punkt**
3. B, C, D **a`0,5 p, kokku 1,5 punkti**
4. Harilik mänd, harilik kuusk, harilik jugapuu, harilik kadakas **a`0,5 p, kokku 2 punkti**
5. **a`0,5 p, kokku 4,5 punkti**

pihlakas	kartul	paakspuu	ristik	pärn	sarapuu	magun	võilill
õunvili	mari	luuvili	kaun	pähklike	pähkel	kupar	seemnis

Tuultolmleja on sarapuu

6. 1) taime fotosünteesi kirjeldav skeem **1,5 punkti**
 (0,5 p mõlema võrrandi poole eest + noolel valgusenergia ja klorofüll kumbki 0,25p)
 valgusenergia
 süsihappegaas + vesi -----> glükoos + hapnik
 klorofüll

- 2) taime hingamist kirjeldav skeem **1,5 punkti**
 (0,5 p mõlema võrrandi poole eest + noolel vabaneb energia 0,5p)

vabaneb energia
 glükoos + hapnik -----> süsihappegaas + vesi

7. C **1 punkt**
Allikas: Eesti Loodus 4, 2014, lk 16-19. Põhjamaa paabulind. (Rubriik „Aasta liblikas“)

8. B, C, F, G **a`0,5 p, kokku 2 punkti**

9. B, D, H **a`0,5 p, kokku 1,5 punkti**

10. A, D, G, (C) **a`0,5 p, kokku 1,5 punkti**

11. Mõlemale puule tuleb valida 3 tunnust. **a`0,5 p, kokku 3 punkti**

Harilik paakspuu	B	C	F	G	J
Harilik türnpuu	A	D	E	H	I

12. **4 punkti**
 12. 1 Perekonnanimi on seetõttu, et juuremugulad meenutavad munandeid.

12. 2 Liiginimi tuleneb õie kujust mis meenutab kiivriga mehikest.

12. 3 Levinud on hall käpp Lääne- ja Põhja-Eestis niitudel ja puisniitudel sest muld on antud piirkonnas lubjarikas.

12. 4 Seemned idanevad ainult seensümbiondi kaasabil.

Allikas: Eesti Loodus 6-7/2014 lk 10-13

13. A, C

1 punkt

Allikas: Eesti Loodus 1/2014 lk 8-14

14. A, C, D (G)

a`0,5 p, kokku 1,5 punkti

15.

a`0,25 p, kokku 2 punkti

Valgejänes	Halljänes
elab pigem metsas	elab pigem põldudel
Eesti põlisliik	Eesti aladel suhteliselt uus liik
kasvult väiksem	kasvult suurem
ümar saba alati valge	piklik saba alt valge

Allikas: Eesti Loodus 2/2014 „Kas tunneme jäneseid“ lk 8-15

16.

3 punkti

Elavad mulla ülemises kihis, uuristavad urge taimejuurte vahele, toituvad surnud taimeosadest. Eestis kõige tavalisem.	Harilik mullauss
Elavad maapinna kõdukihis. On väikesed ja toituvad taimejäänustest	Punane vihmauss
Võivad kasvada kuni 30 cm pikkuseks. Uuristavad vertikaalseid isegi mõne meetri sügavusi käike. Liiguvad urgudes väga kiiresti ülesse ja alla.	Harilik vihmauss

17. Selts kirbulised (*Spihonaptera*)

1 punkt

Allikas: Eesti Loodus 6-7, 2014. lk 20-26. Kuidas ära tunda putukat VI. Täismoondeliste putukate rühmad.

18. Austria

1 punkt

Allikas: Eesti Loodus 6-7, 2014. lk. 34-37 Meie rahvuslind. Minu rahvuslind.

19.

a`0,5 p, kokku 3 punkti

Vaegmoondega	B	D	E
Täismoondega	A	C	F

20.

a`0,25 p, kokku 3,5 punkti

Tegutsevad peamiselt mullas	Tegutsevad peamiselt mulla pinnal	Tegutsevad peamiselt taime lehtedel	Tegutsevad peamiselt taime õitel
traatuss	mulla murelased	lutikad	hiilamardikas
jooksikute vastsed	põllujooksik	maakirp	kimalane
tuhatjaldne	huntämblik	naksur	liblikas
röövlest		kärsakas	

21. C

1 punkt

22. Aretuse käigus on vähendatud nn sekundaarsete metaboliitide, s.o mürgiste või eemaletõukavate taimede ainete hulka mida taimed toodavad taimtoiduliste loomade ehk herbivooride tõrjeks. Kultuurtaimed sisaldavad rohkem lämmastiku

2 punkti

Allikas: Eesti Loodus 8, 2014. lk. 8-12. Tigu läheb küll tasa, aga vaadake kui rasvane ta ise on.

23.

a`0,5 p, kokku 5 punkti

KÄSNAD veenuskorv	AINUÕÖSSED korallid
OKASNAHKSED meritähed	RÕNGUSSID hobukaan
ÜMARUSSID naaskelsaba	KARBID kammkarp
PEAJALGSED kaheksajalg	VÄHID krevetid
ÄMBLIKULAADSED võsapuuk	KILETIIVALISED herilased

24.

4 punkti

24. 1 Hukkimine elektriliinides (elektritraatides) (1p)

24. 2 Õhuliinid asendati osaliselt maakaablitega ja isoleeriti (600) kotkastele ohtlikku elektriposti. (2p)

24. 3 Natura 2000 on Euroopa Liidu looduskaitse direktiivide alusel moodustatud Euroopa kaitstavate alade võrgustik. (1p)

Allikas: Loodusesõber nr 3, 2014, lk. 10. Sõnumeid meilt. Käapakotkaste päästmine tõi Euroopa Natura-auhinna.

Kokku 54 punkti